

3. Програма вступних випробувань на навчання для здобуття ступеня магістра. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://document.ua/shodo-provedennja-u-2016-roci-jak-eksperimentu-vstupnih-vipr-doc276122.html>.
4. Терно С. Світ критичного мислення: образ та мімікрія / С. Терно // Історія в сучасній школі. — 2012. — № 7-8. — С. 27–39.

НИКИТЧЕНКО ОЛЕНА ЕДУАРДІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри філософії, кандидат філософських наук

ВЕЛЬТИЗАЦІЯ ЯК КОНВЕРГЕНТНИЙ ПРОЦЕС СУЧАСНОГО РЕЛІГІЙНОГО ЖИТТЯ (ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)

Задля розуміння масштабу необхідних юридичних зусиль щодо формування правових та інституційних механізмів забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції звернемося до аналізу процесів, які відбуваються у сучасному духовному світі європейської спільноти, до якої залучене українське суспільство, та які потребують філософського тлумачення і юридичного супроводження, зокрема «вельтизація».

Термін «вельтизація» (від нім. *die Welt* — світ) вперше було запропоновано широкому загалу релігієзнавців у 2002 року з таким змістом: «...конвергентний процес релігійного життя другої половини XX століття, який характеризує прагнення представників різних релігій до створення всесвітньої організації, яка б об'єднала всі релігійні традиції на ґрунті подолання історично існуючої відчуженості» [1, с. 44].

«Конвергентними процесами» у сучасному розумінні цього терміну можна визначати як ті, що притаманні більш ніж однієї релігії, так і ті, що свідчать про тенденції зближення соціальних, доктринальних і організаційних позицій між двома, чи багатьма релігіями.

В умовах сучасного акселераційного суспільного розвитку у світі, що глобалізується, набуває чинності і такий процес що, хоч і мав коріння ще у сиву давнину і перетинається з усіма іншими конвергентними процесами сучасного релігійного життя, однак ж й досі не набув термінологічної ясності — а саме: бажання, прагнення, потяг вірних різних релігійних деномінацій, духовних практик та віруючих за межами релігійних напрямків і деяких не віруючих, до поєднання в якусь одну організацію переважно релігійну, чи таку, до лав якої мали б змогу приєднатись усі бажаючи, незалежно від їх ставлення до релігії взагалі, чи до членства у будь-якій конкретній релігійній традиції, чи новітніх релігійних утворень.

Мабуть найбільш значущим проектом, який мав навести лад на шляху до всесвітнього об'єднання усіх людей в одній вірі був (а може

ще і є) це парламент релігій світу, що відбувся в 1993 році у Чикаго, на якому було прийнято «Декларацію світового Етносу» [2].

Розвиток історичних подій та їх осмислення в історії західної думки дозволяє побачити, що: ідеї толерації інших релігій на державному рівні, до погляду на релігію як приватну справу особистості, що також призводить до висновку еквівалентності релігій, і переконання у тому що всі релігії тотожні за своєю суттю; та на вплив сучасної епістемологічної непевності у істини, яка, за Карлом Поппером призводить до підпорядкування на тлі глобалізації, змішування культур та руху пацифістів багато активістів якого вважають, що для розбудови тривалого миру необхідна синтетична релігія. Конгрес 1965 року присвячений 20 річниці ООН, на якому міжконфесіональний хор у 2000 голосів співав гімни усіх віросповідань [2].

Визначаються чотири етапи еволюції релігійного глобалізму на шляху до уніфікації релігій (останнє можемо додати як ще одне поняття, що часто вживається для позначенні вельтизації): 1. Ортодоксальне неприйняття, 2. Терпімо співіснування («поблажлива терпимість»), 3. Містична єдність (терпимість що визнає множину релігійних шляхів), 4. Історична єдність, відповідно з якою всі релігії сходинки одкровення яке прогресує [2].

Автор ототожнює вельтизацію з релігійним глобалізмом та діалогом. А рух за «збагачення християнства», що почав поширюватись ще в 60-ті роки, головним чином, серед католиків, називає духовною содомією і, як крайній приклад цього гріха, наводить діяльність Т.Мертон, посилаючись на статтю В. Шохіна «Діалог релігій: ідеологія та практика» [2]. Далі В. Алексеев знову переказує зміст вищевказаної статті але ж в апологетичному (антивельтизційному), що ще раз засвідчує, як одні й ті самі факти, події можна витлумачувати в абсолютно різному за сенсом звучанням, але ми, посилаючись на принципи наукової об'єктивності не висловлюємося в душі будь-якої конфесії, деномінації, бо, по-перше, можна навести багато фактів, суджень різного ставлення до єднання релігії у них самих, по-друге, того потребує прагнення наукової об'єктивності, до якої закликають науковців з часів Макса Вебера.

На сам кінець, повернемося до Парламенту Релігій світу 1993 року у діяльності якого приймали участь представники майже усіх відомих у сучасному світі релігійних традицій від родоплемінних до новоутворень, та, по-друге, дещо з затверджених ними документів. Один з авторів збірки, що висвітлює завдання та результати цього світового форуму, розглядає питання що до майбутнього у взаємовідносинах проміж релігіями, аргументує, що в сучасному світі, який плюралізується, незалежна цінність світових релігій має бути визнана.

Серед багатьох матеріалів, які містяться у книжці, що цитується, розкривається сучасний зміст та плани на майбутнє Парламенту релігій світу, звернемося ще лише до розділу «Уперед до глобальної етики» де розташовано вже згадувана нами «Декларація світового етосу», первин-

ний текст якої, як відомо, був складений Х. Кюнгом. З цієї Декларації випливає бажання та настанови щодо об'єднання усього людства незалежно від ставлення до релігії взагалі [3, с. 131], бо етична переорієнтація на транскультурні етичні правила, що є структурними елементами загальнолюдської етики, можуть сприяти поширенню Духа єдності, орієнтованого на новий, більш партнерський, світовий порядок [4].

Основна вимога світового етосу: «до кожної людини треба ставитися по-людськи» Це означає, що кожна людина, незалежно від віку, статі, раси, кольору шкіри, фізичних і розумових здібностей, мови, релігій, політичних поглядів, національного й соціального походження, має невідчужувану й недоторканну гідність [4].

В наведеному судженні містяться найважливіші соціальні ознаки людини, за якими, зрозуміло криються (і історично це доведено) то саме розмаїття умов, що зараз послуговують перепонами до об'єднання людства. Це добре розуміють прихильники цього об'єднання в релігійному середовищі. Отже, якщо миру серед віруючих не буде, його не буде взагалі, але, якщо мір лише серед віруючих, то інші фактори можуть викликати соціальні конфлікти [4].

Вже зовсім недавно з'явилася інформація, що на базі ООН може бути створена міжнародна організація релігійних лідерів, уповноважена протидіяти насильству.

Таким чином, «вельтизація» є конвергентним процесом сучасного релігійного життя, а саме тому, що ця поширена тенденція серед значної кількості релігійних традицій та новоутворень, є відповіддю сьогоденним «викликам» суспільства, що глобалізується, корегує з іншими конвергентними процесами, та, в свою чергу, викликає дивергентні тенденції у розвої соціальної, взагалі, та релігійної зокрема, сфер відтворення буття соціуму та його антропологічної складової.

Навіть таке ескізне зображення відтворення конвергентних процесів релігійного життя світу, свідчить про актуальну необхідність подальшого поглиблення наукових пошуків у цьому напрямку, та створення відповідного правового поля, задля недопущення та врегулювання конфліктів через прагнення до єдності, або відмову від єднання віруючих.

Список використаної літератури:

1. Мартинюк Е. І. Конвергентні процеси у релігійному житті другої половини ХХ століття. / Едуард Іванович Мартинюк. // Наука і релігія: Проблеми діалогу. Одеськ. нац. у-нт ім. І.І. Мечникова: Наук. — дослідн. центр „Компаративістські дослідження релігії”; Ред.: кол.: Е.І. Мартинюк (гол. ред), О.А. Івакін, В.А. Кравченко, та ін.; Одеса: АО „БАХВА”. — 2002. — С. 43–48.
2. Алексеев В. Колесо и крест / В. Алексеев // [Електронний ресурс] : [Веб-сайт] Апологет — Режим доступу до ресурсу: <http://apologet.in.ua/apologetika/ehkumenizm-i-sinkretizm/sinkretizm/raboty-o-sinkretizme/1746-koleso-i-krest.html> — Назва з екрана.

3. A Source – Book for Earth’s Community of Religions / by Joel D. Beversluis. – New-York: Conexus Press –Source Project, Global Education’s Associates, 1995. – 376 с.
4. Докладніше див.: Суліма Є. Глобальна етика: сутність і призначення / Є. М. Суліма // Грані : науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара ; Дніпропетр. регіон. ін-т держ. управління Нац. акад. держ. управління при Президентіві України ; Центр соціально-політичн. досліджень. – Дніпропетровськ, – № 8 (100), серпень. – 2013. – С. 55–64.

ПАЛИЙ ОКСАНА НИКОЛАЕВНА

Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
доцент кафедры философии, кандидат юридических наук

РОЛЬ ЮРИДИЧЕСКОЙ ПРАКТИКИ В РАЗВИТИИ ТЕОРИИ

Мудрость состоит в том, чтобы должным образом отражать в своем мышлении объективную действительность, познавать природу вещей и действовать сообразно этой природе. Философские категории представляют собой такие принципы, законы мышления и деятельности, с помощью которых предмет постигается и мыслится. Они являются объективными формами, которые одновременно выступают формами и законами субъективной деятельности, то есть практики и познания [1, с. 82]. Любая наука применяет эти категории в качестве моментов своей содержательной логики. Поэтому, чтобы понять сущность правовой деятельности, необходимо начинать с внимательного и критического изучения ее философских оснований.

Обращение к философским основаниям права — дает нам понимание того, что юридическая практика является источником и целью формирования правосознания. Основанием формирования правосознания является анализ закономерностей практики. В процессе практической деятельности производится проверка истинности знания. Эти знания, отражая форму практической деятельности, являются также отражением всеобщих законов бытия.

Итак, практическая деятельность является показателем соответствия нашего мышления объективной действительности. В процессе такой деятельности, происходит осмысление человеком всеобщих форм бытия. В процессе юридической практики, осуществляется познание объективного содержания права, происходит формирование правосознания. Юридическая практика, не соответствующая своей идее, обыкновенно формирует искаженное правосознание, поскольку сам процесс этой практики и ее плоды принимаются как нечто нор-